



MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK
The Trade Council



SMV-ANALYSE

TEMA: KRIGEN I UKRAINE

KRIGENS PÅVIRKNING AF SMV-EKSPORTEN

Krigen i Ukraine har haft stor indflydelse på Danmarks SMV-vareeksport til Ukraine og Rusland. Tabel 1 viser, hvordan SMV-eksporten til Ukraine og Rusland udviklede sig fra år 2021 til 2022, hvor Rusland indledte sin fuldskala invasion af Ukraine den 24. februar 2022.

TABEL 1

SMV-vareeksport til Ukraine og Rusland 2022

2022					Ændring 2021-2022	
Rang 2022 (2021)	Land	Eksport i mio. kr.	I pct. af alle lande	SMV-andel af samlet eksport	i mio. kr.	i pct.
41 (24)	Rusland	636 (1.409)	0,3%	18,4%	-773	-54,9%
42 (28)	Ukraine	601 (1.157)	0,3%	26,8%	-555	-48,0%

KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.

Danmarks samlede vareeksport til Ukraine har haft en opadgående trend gennem det meste af perioden 2007-2021, også under Ruslands annektering af Krimhalvøen i 2014. I løbet af 2022 faldt SMV-vareeksporten til Ukraine med 555 mio. kr. (48 pct.), og Ukraine faldt derved tilbage fra nummer 28 til nummer 42 på listen over de største SMV-eksportmarkeder for varer.

Tabel 2 viser SMV-vareeksporten til Ukraine og Rusland i 2023 som er markant anderledes. Fra 2022 til 2023 genvandt danske SMV'er en stor del af den tabte eksport til Ukraine med en vækst på 360 mio. kr. (60 pct.). Ukraine er dermed rykket op som nummer 35 over listen af Danmarks største SMV-eksportmarkeder. I 2023 blev Danmarks samlede vareeksport til Ukraine for første gang større end vareeksporten til Rusland.

Det er samtidig værd at bemærke, at SMV'erne tegner sig for 34,6 pct. af den samlede vareeksport fra danske virksomheder til Ukraine i 2023, mens denne andel var 26,8 pct. i 2022. Dermed udgør SMV'erne en stigende andel af eksporten til Ukraine.

TABEL 2

SMV-vareeksport til Ukraine og Rusland 2023

2023					Vækst 2022-2023	
Rang 2023 (2022)	Land	Eksport i mio. kr.	I pct. af alle lande	SMV-andel af samlet eksport	i mio. kr.	i pct.
35 (42)	Ukraine	961	0,4%	34,6%	360	59,9%
53 (41)	Rusland	299	0,2%	18,5%	-337	-53,0%

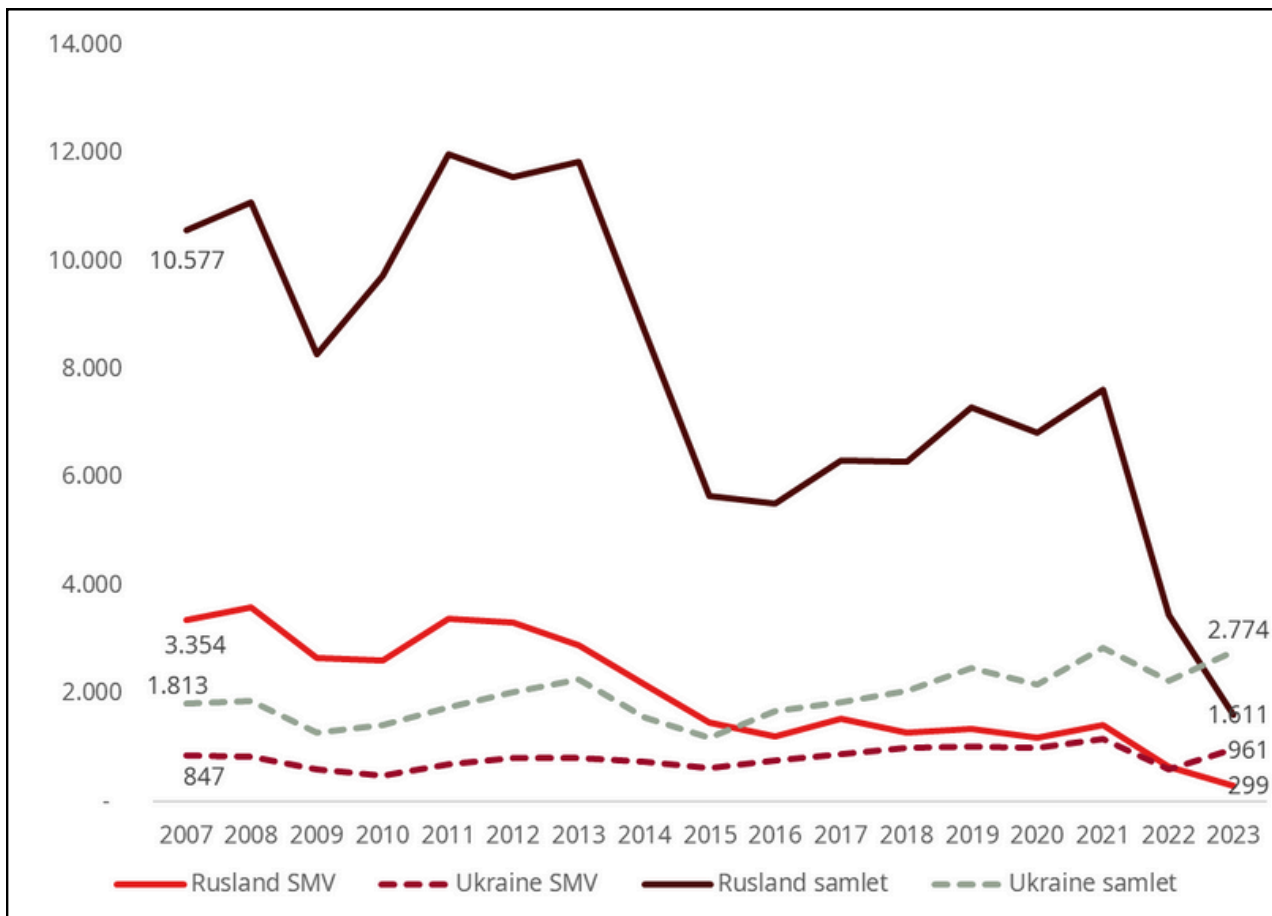
KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.

EKSPORTUDVIKLING TIL RUSLAND OG UKRAINE 2007-2023

Figur 1 viser, hvordan eksporten til Ukraine og Rusland udviklede sig i perioden 2007 til 2023. Danmarks samlede eksport af varer og SMV-vareeksporten til Ukraine og Rusland faldt ved fuldskala invasionens begyndelse i 2022, men eksporten til Ukraine steg igen i 2023.

FIGUR 1

Eksport til Rusland og Ukraine i millioner kroner, 2007-2023



KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.

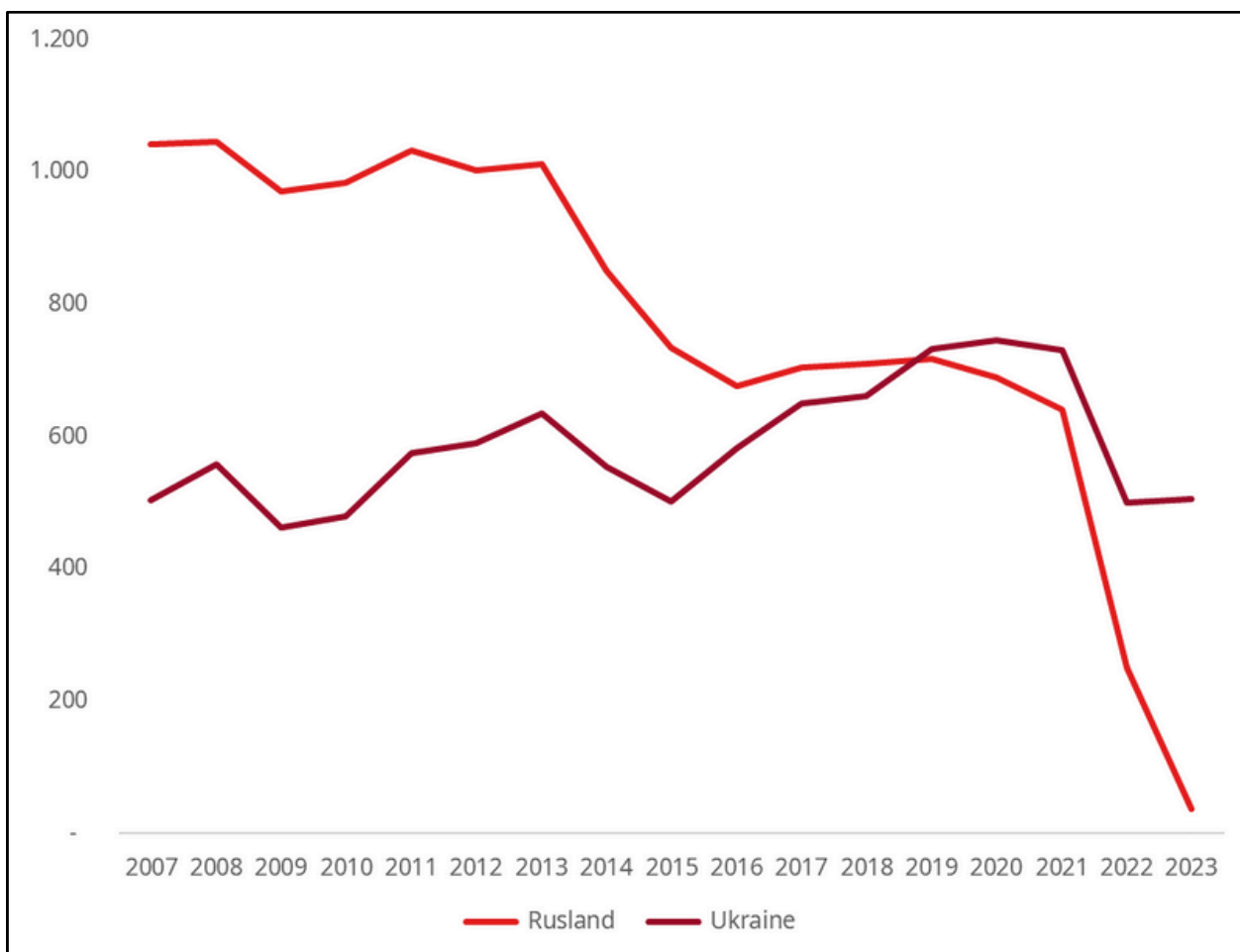
Figur 2 viser udviklingen i antallet af SMV'er, der eksporterede til Ukraine og Rusland.

I årene 2007 til 2009 var der omkring 500 danske SMV'er, der eksporterede til Ukraine, hvilket var halvt så mange virksomheder som eksporterede til Rusland. Ruslands annektering af Krimhalvøen i 2014 medførte et fald i antallet af SMV'er med eksport til både Ukraine og Rusland frem til 2015.

Siden 2019 har antallet af danske SMV'er med eksport til Ukraine været højere end antallet af SMV'er med eksport til Rusland. Antallet af danske SMV'er med eksport til Ukraine toppede i 2020 med i alt 745 virksomheder. I 2022 faldt antallet af SMV'er tilbage til niveauet i 2015 som følge af fuldskala invasionen.

FIGUR 2

Antal danske SMV'er med eksport til Rusland og Ukraine 2007-2023



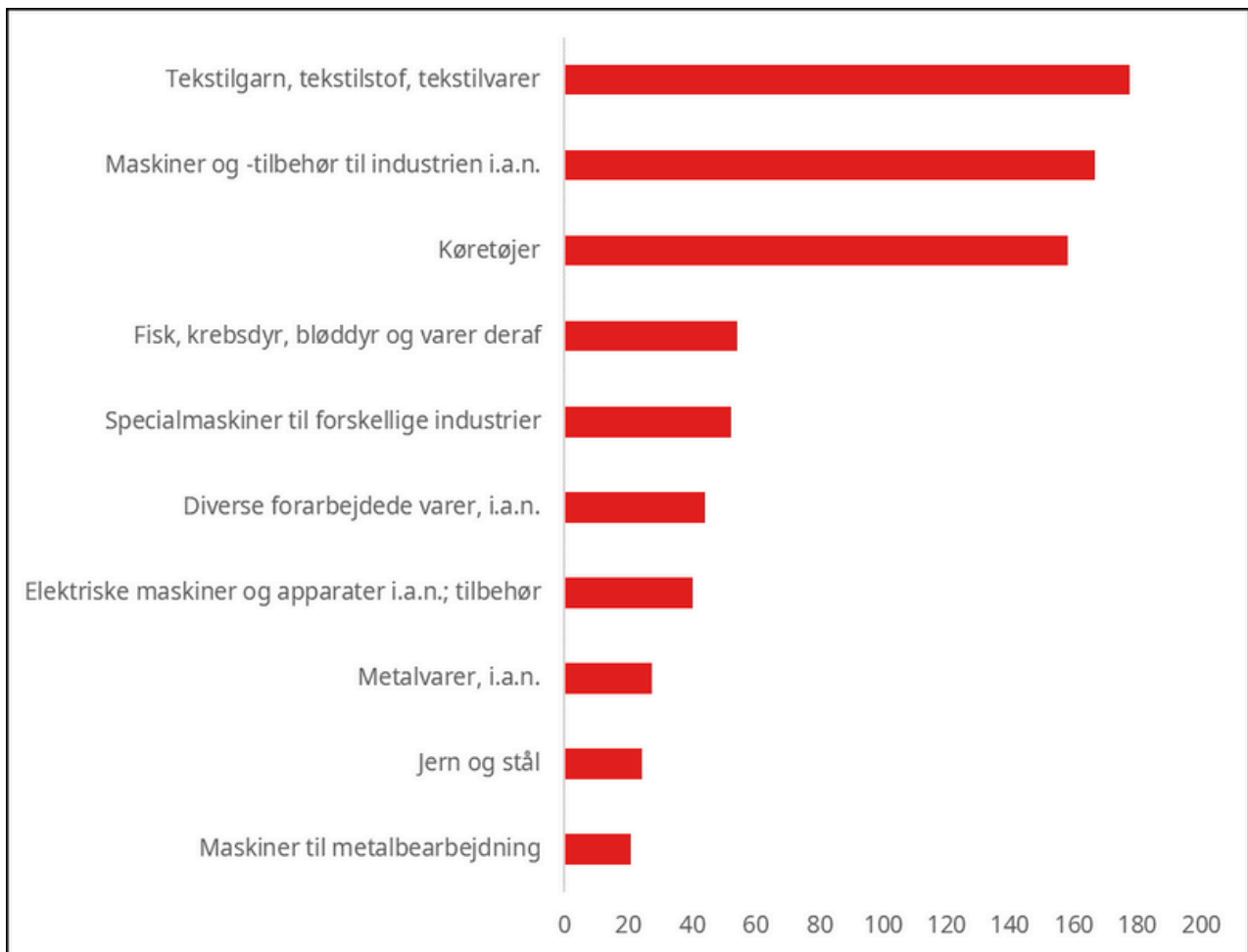
KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.

TOP 10 SMV-EKSPORTVARER TIL UKRAINE 2023

Figur 3 viser top-10 varegrupper for Danmarks SMV-eksport af varer til Ukraine i 2023. Sammensætningen af varegrupper blandt toppen i SMV-eksporten til Ukraine ligner sammensætningen i den øvrige danske eksport, dog med en enkelt undtagelse; 'Tekstilgarn, tekstilstof og tekstilvarer' er den største varegruppe med 178 mio. kr. Varer inden for tung industri som jern- og maskinindustrien indtager fem af pladserne på top-10 listen, heraf eksporterer SMV'erne mest indenfor varegruppen 'Maskiner og tilbehør til industrien i.a.n'. Varegruppen 'Køretøjer' har en eksportværdi på 158 mio. kr. og kommer dermed ind på en tredjeplads.

FIGUR 3

Top-10 varegrupper for SMV-eksport til Ukraine i millioner kroner 2023



KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.

TOP 10 SMV-EKSPORTVARER TIL RUSLAND 2023

SMV-vareeksporten til Rusland udgjorde 636 mio. kr. i 2022 (jf. tabel 1), hvilket er 771 mio. kr. (54,7 pct.) mindre sammenlignet med år 2021. Rusland faldt dermed tilbage fra nummer 24 i 2021 til nummer 41 i 2022. Vareeksporten til Rusland blev yderligere halveret med 337 mio. kr. fra 2022 til 2023 (jf. tabel 2), og Rusland er dermed ikke længere blandt de top-50 største eksportmarkeder for danske SMV'er.

Udviklingen i eksporten til Rusland er markant. I 2011 blev Rusland, sammen med Brasilien, Indien og Kina (BRICS-lande), udpeget som et af fremtidens store vækstmarkeder. Mens EU-landene var hårdt ramt af finanskrisen, kom Rusland sig hurtigt, og den samlede danske vareeksport til Rusland nåede i 2011 op på næsten 12 mia. kr., heraf udgjorde SMV-vareeksporten 3,4 mia. kr. eller 28,2 pct. I årene 2011-2013 var Rusland det 13. største marked for SMV-vareeksporten. Efter Ruslands annektering af Krimhalvøen i 2014 blev eksporten halveret. I årene frem mod 2022 var der en svag stigning i eksporten. Men Ruslands fuldskala invasion af Ukraine i 2022 har medført, at den danske vareeksport til Rusland igen er betydeligt reduceret. I 2023 eksporterede de danske virksomheder således varer for 1,6 mia. kr. til Rusland, hvoraf 299 mio. kr. (18,5 pct.) var fra SMV-virksomheder (jf. tabel 2).

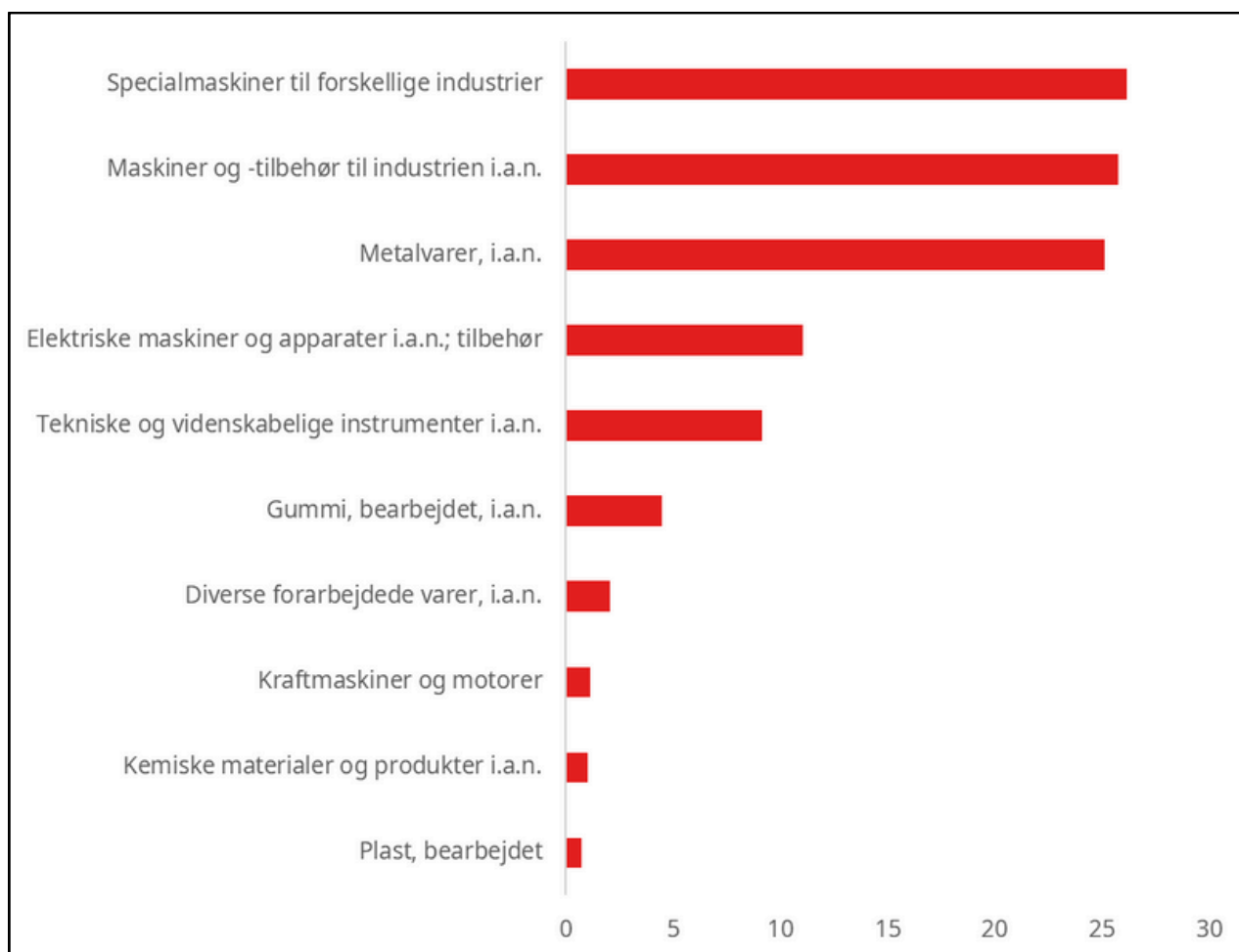
I årene 2007 til 2013 eksporterede omkring 1.000 danske SMV'er til Rusland, og efter annekteringen af Krimhalvøen i 2014 blev antallet reduceret til ca. 700 SMV'er.

I 2022 var antallet af danske SMV'er med eksport til Rusland faldet til 251, mens der i 2023 kun er registreret 36 eksportvirksomheder (jf. figur 2). Det er en betydelig reduktion af hvad der for bare 12 år siden blev opfattet som et af fremtidens store vækstmarkeder.

Figur 4 viser top-10 varegrupper for Danmarks SMV-eksport af varer til Rusland i 2023. SMV-vareeksporten til Rusland udgør primært maskiner til industrien, henholdsvis 1. og 2. pladsen, der samlet beløber sig til 52 mio. kr. Dernæst indtager 'Metalvarer, i.a.n' med metalvarer 3. pladsen med 25,1 mio. kr. Grundet det lave antal af eksportvirksomheder er statistikken på varegruppeniveau forbundet med en vis usikkerhed.

FIGUR 4

Top-10 varegrupper for SMV-eksport til Rusland i millioner kroner 2023



KILDE: UDENRIGSMINISTERIETS SMV-DATABASE.
ANM: BEREGNINGER FORETAGET AF ESTATISTIK.